

სამუშაო შეხვედრა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში
ანაკლია, 2015 წლის 22 მარტი

სესია
კულტურული მემკვიდრეობა

მოდერატორი: თამარ წულუკიძე, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის კულტურის პოლიტიკის სამმართველოს უფროსი

მონაწილეები :

ბესო არახამია, მერიის ძეგლთა დაცვის და ტურიზმის განყოფილების მ/შ
ლილი ბერაია, დადიანების სასახლეთა ისტორიულ-არქიტექტურული მუზეუმის დირექტორი
ლარისა თურქია, შ. მესხიას სახელობის უნივერსიტეტის სრული პროფესორი/ბოტანიკური ბაღი
ნანა თოდუა, არასამთავრობო ასოციაცია „მერკური“
ლაშა ჯიქია, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ძეგლთა დაცვისა და ტურიზმის განვითარების განყოფილების უფროსი
მადონა მაქაცარია, ა.ა.ი.პ. ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის ცენტრალური ბიბლიოთეკის დირექტორი
ლარისა როგავა, ზუგდიდის ცენტრალური ბიბლიოთეკა
დავით შეროზია, ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამსახურის უფროსი

ნონა სილაგავა, ფოთის მუნიციპალიტეტის მერიის განათლების, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის განყოფილების უფროსი ელენე გაბლიანი, ს.ს.ი.პ. ქალაქ ფოთის კოლხური კულტურის მუზეუმის დირექტორი
ნუნუ ჭელიძე, ქალაქ ფოთის საბიბლიოთეკო გაერთიანების დირექტორი
ბექა გუგუშვილი, არასამთავრობო ორგანიზაცია “ქალაქ ფოთის ახალგაზრდული საბჭო“-ს თავმჯდომარე
ნინო ჯოლია, პ. ზაქარაიას სახ. ნოქალაქევის არქეოლოგიურ-არქიტექტორული მუზეუმ-ნაკრძალის დირექტორი
ვეფხვია ვეფხვაძე, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის განყოფილების უფროსი
შაქრო ტყვაცირია, აბაშის გამგებლის თანამშემწე
გოგიტა ჩიტაია, მთ. სპეციალისტი ძეგლთა დაცვის საკითხებში, ხობი
მასხარე ჩოკორაია, ხობის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილე
თამაზ ლუკავა, წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის კულტურის ცენტრის ტურიზმის მთავარი სპეციალისტი
ნანა მოლაშხია, წალენჯიხის კულტურისა და ძეგლთა დაცვის განყოფილების უფროსი
ეკატერინე ბელქანია, წალენჯიხის გამგეობის საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი
ვალერი თოდუა, ჩხორონწყუს მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილე
ბესიკ ახალაია, ჩხორონწყუს კულტურის ცენტრის დირექტორი
გელა ჯაფარიძე, ა.ა.ი.პ. მესტიის მუნიციპალიტეტის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ცენტრი, არქიტექტორი
ნიკოლოზ ურუშაძე, მესტიის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტო, არქიტექტორი

ორსაათიან დისკუსიაში მონაწილეობა მიიღეს ფოთის, ზუგდიდის, წალენჯიხის, სენაკის, ჩხორონწყუს, აბაშის, ხობის, მესტიის მუნიციპალიტეტების ადგილობრივი მმართველობის, მუზეუმებისა და ბიბლიოთეკების წარმომადგენლებმა. საუბარი ეხებოდა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებთან, მუზეუმებთან და ბიბლიოთეკებთან დაკავშირებულ პრობლემებს. კერძოდ:

მუზეუმებთან დაკავშირებით გამოვლენილი პრობლემები:

ინფრასტრუქტურა:

- მოძველებული ინფრასტრუქტურა
- არ ტარდება შენობის რესტავრაცია

ფინანსები:

- მწირი დაფინანსება

მენეჯმენტი:

- მუშეუძემების ტურისტულ მარშრუტებში ჩართვის გაუთვალისწინებლობა
- მუშეუძემების ფუნქციურად დაუტვირთაობა - შემეცნებითი ფუნქციის არარსებობა
- მუშეუძემების ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებთან კომუნიკაციის დეფიციტი

კანონმდებლობა:

- საკანონმდებლო შეუთავსებლობა („კანონი მუშეუძემების შესახებ“ და „ძეგლის სტატუსის შესახებ“)

კომუნიკაცია:

- ტურიზმის დეპარტამენტთან კომუნიკაციის ნაკლებობა
- ტურისტულ სააგენტოებთან კომუნიკაციის არარსებობა
- საერთაშორისო დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტების გაცნობა/გაზიარების პრაქტიკის ნაკლებობა

განათლება:

- კადრების გადამზადება/ტრენინგების პროგრამების სიმცირე/არარსებობა
- არ ტარდება მასშტაბური კვლევები

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებით გამოვლენილი პრობლემები:

ინფრასტრუქტურა:

- სარესტავრაციო სამუშაოების ნაკლებობა
- ძეგლთან მისასვლელი ინფრასტრუქტურის მოუნესრიგებლობა
- ტურისტული ბილიკების არარსებობა

კანონმდებლობა:

- არ არსებობს ვალდებულება არტეფაქტის ან ძეგლის ნაშთის აღმოჩენის შემთხვევაში მისი დაცვის შესახებ

- რესტავრაციაზე ტენდერის გამოცხადების აუცილებლობა დაბალი ფასის გამო რესტავრაციის ხარისხზე აისახება

დაფინანსება:

- ადგილობრივი და ცენტრალური ბიუჯეტიდან თანადაფინანსების არარსებობა
- მწირი ბიუჯეტი
- ბიუჯეტის გადანაწილების არათანმიმდევრულობა/ასიმეტრიულობა მუნიციპალიტეტების მიხედვით

მენეჯმენტი:

- არ ტარდება ძეგლების მასშტაბური პასპორტიზაცია, მარკირება
- ტურისტულ მარშრუტებში ძეგლების გაუთვალისწინებლობა
- ძეგლის დასუფთავება, მოვლა-პატრონობის ტარიფების შკალის არარსებობა
- ფრესკების, ტაძრების უხარისხო და არაკვალიფიციური რესტავრაცია

კომუნიკაცია:

- მეთოდოლოგიურ დახმარებას არ იღებენ ძეგლთა დაცვის სააგენტოდან, დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტებიდან
- კონსულტაციების არარსებობა სამინისტროდან
- ტურიზმის დეპარტამენტთან არასათანადო კომუნიკაცია

განათლება:

- არ ხდება კადრების გადამზადება/ტრენინგები
- ფრესკების, ტაძრების უხარისხო და არაკვალიფიციური რესტავრაცია

გამომწვევი მიზეზები:

- სახელმწიფო პოლიტიკის არარსებობა
- დაბალი ყურადღება კულტურის სფეროს მიმართ
- ერთიანი ხედვის არ არსებობა რეგიონის, მუნიციპალიტეტის დონეზე

ბიბლიოთეკებთან დაკავშირებით გამოვლენილი პრობლემები:

ინფრასტრუქტურა:

- სოფლად კომპიუტერული მონაცემების არარსებობა
- საინფორმაციო ქსელების არარსებობა
- ამორტიზირებული და სარესტავრაციო შენობები

განათლება:

- კადრების გადამზადება/ტრენინგების პროგრამების არარსებობა
- ბიბლიოთეკარის სპეციალობა უმაღლეს განათლებაში არ არის უზრუნველყოფილი შესაბამისი კურიკულუმებით.